

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 56/19

Λουξεμβούργο, 7 Μαΐου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-431/17
Μοναχός Ειρηναίος κατά Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

Αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης η ελληνική νομοθεσία που απαγορεύει σε μοναχό που έχει την ιδιότητα του δικηγόρου σε άλλο κράτος μέλος να εγγραφεί στα μητρώα δικηγορικού συλλόγου, λόγω του ασυμβίβαστου της ιδιότητας του μοναχού με την άσκηση της δικηγορίας

Στις 12 Ιουνίου 2015, ο Μοναχός Ειρηναίος, μοναχός στην Ιερά Μονή Πέτρας που βρίσκεται στην Καρδίτσα (Ελλάδα), ζήτησε με αίτησή του προς τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών (ΔΣΑ) να εγγραφεί στο ειδικό μητρώο του Συλλόγου αυτού ως δικηγόρος που απέκτησε τη δικηγορική ιδιότητα σε άλλο κράτος μέλος, και ειδικότερα στην Κύπρο. Ο ΔΣΑ απέρριψε την αίτηση, βάσει των εθνικών διατάξεων σχετικά με το ασυμβίβαστο της ιδιότητας του μοναχού με την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος, εκτιμώντας ότι οι διατάξεις αυτές καταλαμβάνουν και τους δικηγόρους που επιθυμούν να ασκήσουν δικηγορία στην Ελλάδα υπό τον επαγγελματικό τους τίτλο καταγωγής. Ο Μοναχός Ειρηναίος προσέφυγε κατά της απόφασης του ΔΣΑ ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (Ελλάδα).

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Συμβούλιο της Επικρατείας ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης η απαγόρευση εγγραφής μοναχού της Εκκλησίας της Ελλάδος ως δικηγόρου στα μητρώα της αρμόδιας αρχής κράτους μέλους διαφορετικού από εκείνο στο οποίο έχει αποκτήσει τον επαγγελματικό του τίτλο, προκειμένου να ασκεί εκεί τη δικηγορία υπό τον επαγγελματικό του τίτλο καταγωγής.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο ερμηνεύει την οδηγία 98/5/ΕΚ¹, η οποία έχει ως σκοπό να διευκολύνει την επί μόνιμου βάσεως άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία ή του εμίσθου σε άλλο κράτος μέλος, διάφορο εκείνου στο οποίο αποκτήθηκαν τα επαγγελματικά προσόντα. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι **η οδηγία καθιερώνει μηχανισμό αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών τίτλων των μετακινούμενων δικηγόρων οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν το επάγγελμά τους βάσει του τίτλου που απέκτησαν στο κράτος μέλος καταγωγής**, εναρμονίζοντας πλήρως τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση του δικαιώματος εγκατάστασης το οποίο αυτή παρέχει.

Ειδικότερα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι **η προσκόμιση στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής πιστοποιητικού εγγραφής στα μητρώα της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής αποτελεί τη μοναδική προϋπόθεση από την οποία πρέπει να εξαρτάται η εγγραφή του ενδιαφερομένου στα μητρώα του κράτους μέλους υποδοχής και υπό την οποία του επιτρέπεται να ασκεί το επάγγελμα εντός του δεύτερου κράτους μέλους βάσει του επαγγελματικού τίτλου που απέκτησε στο κράτος καταγωγής**. Ο εθνικός νομοθέτης δεν μπορεί να προσθέτει επιπλέον προϋποθέσεις στις απαιτούμενες για την εγγραφή στα μητρώα της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής. Πράγματι, πρέπει να διακρίνεται, αφενός, η εγγραφή στα μητρώα της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής δικηγόρου που επιθυμεί να ασκήσει το επάγγελμά του στο κράτος μέλος αυτό, υπό τον επαγγελματικό του τίτλο καταγωγής,

¹ Οδηγία 98/5/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, για τη διευκόλυνση της μόνιμης άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος σε κράτος μέλος διάφορο εκείνου στο οποίο αποκτήθηκε ο επαγγελματικός τίτλος (ΕΕ 1998, L 77, σ. 36).

για την οποία μόνη προϋπόθεση είναι η προσκόμιση πιστοποιητικού εγγραφής στα μητρώα της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής και, αφετέρου, η άσκηση, αυτή καθεαυτήν, της δικηγορίας στο κράτος μέλος υποδοχής, ως προς την οποία ο δικηγόρος αυτός υπόκειται στους ισχύοντες στο ίδιο κράτος μέλος επαγγελματικούς και δεοντολογικούς κανόνες.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι **οι επαγγελματικοί και δεοντολογικοί κανόνες**, αντιθέτως προς εκείνους που αφορούν τις προϋποθέσεις οι οποίες απαιτούνται για την εγγραφή στα μητρώα, **δεν έχουν εναρμονισθεί και επομένως εκείνοι του κράτους μέλους υποδοχής δύνανται να διαφέρουν σημαντικά από τους ισχύοντες στο κράτος μέλος καταγωγής**. Ως προς το ζήτημα αυτό, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εθνικός νομοθέτης έχει την ευχέρεια να προβλέπει τέτοια εχέγγυα, υπό την προϋπόθεση ότι οι κανόνες που θεσπίζει προς τούτο δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών.

Ωστόσο, το Δικαστήριο τονίζει ότι **οι ισχύοντες στο κράτος μέλος υποδοχής επαγγελματικοί και δεοντολογικοί κανόνες πρέπει, για να είναι σύμφωνοι προς το δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων, να συνάδουν με την αρχή της αναλογικότητας, όπερ σημαίνει ότι δεν πρέπει να υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών**. Στο Συμβούλιο της Επικρατείας εναπόκειται να προβεί στις αναγκαίες εξακριβώσεις όσον αφορά τον επίμαχο κανόνα περί ασυμβιβάστου.

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι **η οδηγία αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία κατά την οποία δικηγόρος που έχει την ιδιότητα του μοναχού και είναι εγγεγραμμένος ως δικηγόρος στα μητρώα της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής απαγορεύεται να εγγραφεί στα μητρώα της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής, προκειμένου να ασκεί εκεί το επάγγελμά του υπό τον επαγγελματικό του τίτλο καταγωγής**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξης οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582